

POV er et uafhængigt non-profit medie, der er åbent for alle og støttet af vores læsere.

Vi vil ikke lukke vores indhold inde bag en betalingsmur.

Hvis du har mulighed for at støtte POV med et fast månedligt beløb, kan du hjælpe os med fortsat at udkomme.

Det kan du nemt og direkte med Visa eller Mastercard ved at klikke her:

50 kr./md.

100 kr./md.

POV. INTERNATIONAL
NYE STEMME, SYNSPUNKTER OG JOURNALISTIK - ONLINE HVER DAG - UGEBREV HVER FREDAG

Før Frosten – en skrøbelig, sårbar, liden og dermed stor film

af **Frederik Bojer Bové**

Publiceret 12/01/2019 i Film/Kultur/Liv & Mennesker

meget hvilken slags film han laver, formår at give et personligt særpræg. Og så spiller Jesper Christensen nok engang, som var han en nyuddannet knægt, der har fået sin første hovedrolle

Michael Noer er lidt blevet til den glemte instruktør fra en glempt generation. Der var aldrig den samme opbakning til de instruktører, der debuterede i årene omkring 2010, som der var til Dogme-generationen, eller som der er til den nye bølge af debutanter, der

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker. [Indstillinger.](#)

Jeg accepterer

Det burde der egentlig gerne rettes op på, for de seneste år har Noer udviklet sig til den helt store *auteur* fra den tid, forstået på den måde, at han ikke bare gentager sig selv, men formår at gentage og variere et sæt personlige emner og tematikker i forskellige sammenhænge. *Før Frosten* er ligesom *Nogle Hus Spejl* noget så specielt som en film, der dels er helt ulig andet Michael Noer har lavet, men samtidig så umanerlig Noersk, at det er en fryd.

Første Socialrealisme

Det er ikke første gang Michael Noer laver et kostumedrama, omend Hollywood-genindspilningen af fængselsfilmen *Papillon* mere virkede som en variation over *R* end som en film, der sagde noget synderligt om tredivernes Frankrig. Men man kan sige, *Før Frosten* er første gang Noer forsøger sig med en rigtig gang socialrealisme, komplet med faldefærdige hytter, en høst der slår fejl og en konstant overskyet dansk himmel.

Jesper Christensen har den altdominerende hovedrolle som Jens, en selvejerbonde hvis gård har set bedre tider. Hans jord er mestendels mose; han har for mange munde at mætte, efter han har taget sine to nevøer til sig, og efter han sælger sin ene ko, bliver han rykket en række bagud i den lille landsbykirke, der åbenbart er benhårdt ordnet efter sociale hierarkier.

Han ser en mulighed for at sprænge de hierarkier, da den lokale storbonde Gustav (svenske Magnus Krepper) ønsker at købe et stykke af hans jord. Jens foreslår i stedet, at Gustav overtager det hele, køber gård og land, gifter sig med Jens' datter Signe (Clara Rosager),

familie, hvis søn Signe er forelsket i. Desuden skal der gøres nogen problematiske ting før, gården for alvor kan give afkast.

Før Frosten - Hovedtrailer

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker. [Indstillinger.](#)

Jeg accepterer

Da Lindholm og Noer brød igennem med den Robert- og Bodil-vindende *R* i 2010 var det under parolen 'Reality Rules'. Men det stod hurtigt klart, at det var en meget specifik brug af 'realisme' det handlede om. I hypermaskuline film som *R*, *Nordvest* og Lindholms *Krigen* dækkede 'reality' mest over, at man havde nærstuderet de koder, der herskede over de testosteron-dominerede miljøer, filmenes ellers ret klassiske plots udspillede sig i.

“

Det virker som om, hele Danmarkshistorien kværner løs rundt om stakkels Jens, der desperat forsøger at finde en tryk plads til sig selv og sine nærmeste før, nå ja, frosten sætter ind.

Der skete dog noget særligt med *Nøgle Hus Spejl*, hvor fortællingen ikke udspillede sig i et maskulint og hårdt miljø men på noget så skrøbeligt som et plejehjem. Her begyndte Noer for alvor at løfte sig, idet hans fokus på regler viste sig at kunne beskrive både de uskrevne love for opførsel på et plejehjem samt demensens uafvendelig tvang, lige så vel som det beskrev gangsterkodekset i *Nordvest*. Især klipningen var eminent til at beskrive demsens væsen, hvor større og større dele af filmen simpelthen virkede som om, den forsvandt, blev klippet væk, indtil vi måtte stykke scener sammen af brudstykker.

Før Frosten føles som en videreførelse af denne konstante optagethed af det uafvendelige.

Fortællingen om den lille selvejerbonde er ikke båret af nogen tydelig trang til at beskrive fortiden, som den egentlig var. F.eks. er der intet forsøg på at opdyrke den særlige dialekt, der må være blevet talt med i det lille lokalsamfund, som jeg, på grund af lidt snak om sukkerroer, har troet er på Lolland, men som Politiken skriver er Stevns? Der tales til gengæld hele tiden om status og regler. '*Vi er selvejere!*' udbryder Jens f.eks. på et tidspunkt, ligesom det er en stor ting, da Jens' hue tages fra ham, da han nu er en 'mand der går med hat.'

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker. [Indstillinger.](#)

Jeg accepterer

generel handlingsmåde, minen handlet om, ja en fortælling om en altomfattende social omvæltning fra enkeltbønder, der dyrker korn, til storbrug baseret på luksusvarer som sukkeret tydeligvis var på den tid. Det virker som om, hele Danmarkshistorien kværner løs rundt om stakkels Jens, der desperat forsøger at finde en tryk plads til sig selv og sine nærmeste før, nå ja, frosten sætter ind.

Gotik

Fornemmelsen af det uafvendelige forstærkes af det visuelle udtryk, der ofte nærmer sig noget næsten gotisk. Det danske efterår kan være virkelig mørkt, men så mørkt og vådt og overskyet som det skildres i den her film, er det dog alligevel heller ikke.

Den lille landsbykirke ligger naturligvis også helt ud til en klint, der er ved at blæse væk, hvilket betyder den første kirkescene indledes med et solopgangsbillede så skønt, så æstetisk, så fuldstændig overgjort, som var det et romantisk maleri, at jeg måtte grine af fryd.

Det er ekstremt talentfulde Sturla Brandth Grøvlen der står bag kameraet. Den norsk-fødte men dansk-uddannede fotograf har kun filmet to danske film før (Anders Morgenthalers *I Am Here* og Ali Abbassis *Shelley*), men har bevist formatet både i norsk, tysk (han vandt såmænd en sølvbjørn for sin blot anden film, *Victoria*) og islandsk film. Kameraarbejdet i *Før Frosten* minder mest om den gudesmukke *Heartstone* med samme brug af håndholdt kamera i modlys. Det ser hypermoderne og æstetiseret ud, og burde helt ærligt medføre delte meninger. Jeg synes, filmen er fyldt med ligeså gudesmukke billeder som i *Heartstone*, men det er også lidt sært. Det

“

At Jesper Christensen stadigvæk spiller den her slags roller med, hvad jeg ikke ved, hvordan jeg skal beskrive som andet end *sult*, det forstår jeg ikke.

Mindre delte meninger burde der være om filmens lydside, der

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker. [Indstillinger.](#)

Jeg accepterer

f.eks. strygekvartettens folkemusik-inspirerede plade *The Last Leaf*, men musikken er virkelig smuk og passer til den filmiske verden. Det er et af de få danske soundtracks, jeg godt gad lytte til hjemme i stuen.

Skuespillertriumf

Men selvom kunstnerne bag kameraet medvirker til at få filmen til at føles større, så er det i sidste ende en film, der bæres af sit skuespil. I biroller udmærker Elliott Crosssett Høve og Ghita Nørby sig som henholdsvis den ene nevø og storbondens overraskende intrigante mor, men det er nu en af den slags film, hvor der er én over dem alle.

“

Skrøbelighed, den sårbarhed, den lidenhed ... er et tegn på storhed. *Før Frosten* er egentlig en ret stor lille film

Jesper Christensen spiller godt. Det ved vi efterhånden. Men at han stadigvæk spiller den her slags roller med, hvad jeg ikke ved, hvordan jeg skal beskrive som andet end *sult*, det forstår jeg ikke. Han har et glimt i øjet, en glæde som er lige så forfriskende, som det var i *Nanna*. Jens er en karakter, der sagtens kunne gøres til en tragisk helt, sagtens kunne spilles som en stolt og måske endda lidt gammeldags type. Langsomt og dikterende. I stedet fremstår han stolt, javist, men også lille, overvældet, forvirret. Og sulten.

er det ikke hos Noer. Han caster de største – inklusive Ghita Nørby i *Nogle Hus Spejl* – og så er de jo alligevel i stand til at skabe små og skrøbelige og såre menneskelige mennesker.

Måske er det den skrøbelighed, den sårbarhed, den lidenhed, der har medført, at Michael Noer ikke længere har helt det ry som hans samtidige. Men det er lidt som med hans skuespillere: Det er et tegn på storhed. *Før Frosten* er egentlig en ret stor lille film.

Foto: Sturla Brandth Grøven

POV International anvender cookies til at optimere oplevelsen på siden og til at indsamle statistikker. [Indstillinger.](#)

Jeg accepterer

MICHAEL NOER

FREDERIK BOJER BOVÉ

SENESTE ARTIKLER

Frederik Bojer Bové (født 1.12 1986) er cand.mag. i Moderne Kultur og Kulturformidling og BA i Historie. Han blogger om film på kronoper.dk, er dansk redaktør på tidsskriftet Cinema Scandinavia og har været programlægger på Copenhagen Architecture Festival.

S T Ø T P O V

POV har ikke nogen betalingsmur, men vi har brug for støtte fra vores læsere.

Støt POV som abonnent

Har du mulighed for at støtte POV med et fast månedligt beløb på 25, 50, eller 100 kr., kan du gøre det direkte med Visa eller Mastercard.

Det er nemt og hurtigt, og aftalen kan opsiges med øjeblikkelig virkning.

25 kr.